

LISTOPAD - PROSINEC
2023

Trivium Revue

Vánoční editoriál

Jsou tu Vánoce a s nimi i nový vánoční časopis od žáků šesté a deváté třídy. V tomto vánočním časopise najdete recept na vaječný koňak, vánoční tradice v různých koutech světa, nový systém přijímacích zkoušek na školní rok 2023/24, rozhovor s jedním z našich učitelů a mnoho dalších zajímavostí. Letos nám Vánoce připadnou na neděli, do té doby si můžete užívat čas adventní, ať už to bude nějaký vánoční koncert, či návštěva vánočních trhů. Přejeme vám šťastné Vánoce, bohatou nadílku pod stromečkem a hodně zdraví a štěstí v novém roce.

Emma Horáková, 9. ročník

Bard AI/Google

Bard je chat bot (v podstatě jako chatgpt) který byl v roce 2023 představen veřejnosti. Vnikl díky úspěch chatgpt od open AI a dalším takovým to velice úspěšných chat botů kteří se v poslední době stávají více a víc populární. Bard byl původně vytvořen již v roce 2021 avšak byly plány že bude odhalen až později ale díky překvapivému úspěchů chat botu byl vypuštěn ještě v beta verzi v roce 2023 a postupně byl dokončován. Práce na něm však ještě neskončily, jelikož jeho původní účel měl být pomocník při vyhledávání. Jelikož Google spatřil veliký úspěch v chat botech a rozhodl se, že si jednoho také vytvoří a zabuduje jej do svého vyhledávacího systému, aby když si lidé chtějí něco najít, ale například nevěděli jméno této věci tak by si pro něj jen šáhly a mohly se zeptat. Sice se ještě neví, kdy tato funkce přijde, ale předpokládá se, že již brzy. Bard je již dokonce zahrnut ne některých programů, jejichž vydavatelem a operátorem je Google, takže se předpokládá, že se na jeho vývoji a úbtetech ještě bude hodně pracovat.

Adam Bartoš, 9. ročník

Sportovní rubrika - florbal

3. 11. 2023 se naše šestá třída podpořená dvěma skvělými sedmačkami Elen a Bárou zúčastnila okresního kola florbalového turnaje v základních škol dívek v Dobrušce.

Hrálo se ve školní tělocvičně základní školy Františka Kupky. Učitelem a trenérem v jedné osobě byl náš tělocvikář Jiří Killar, který nás na turnaj odvezl a celou dobu nás podporoval nejen cennými radami, ale i hlasitým fanděním.

Měly jsme dvě sestavy po čtyřech hráčkách. První sestava: téměř profesionální florbalistky Zuzka a Natka v útoku a sedmačky Elen a Bára v obraně. Druhá sestava: Viky a Bára v útoku a Aňa a Klárka v obraně. Oběma sestavám jistila záda teď už také skoro profesionální a rozhodně úplně nejlepší brankářka Tula. Z lavičky nás kromě pana učitele mohutně podporovaly také 2 náhradnice Eliška a Diana, bez kterých by to rozhodně nešlo a na chvíli nám na hřišti i přišly pomoci.

Hrály jsme proti čtyřem týmům. Jako první jsme vyzvaly Rychnov nad Kněžnou, který jsme s překvapením porazily 5:0. Druhý tým byl Skuhrov nad Bělou, ten jsme rozdrtily 10:0. Třetí týmy Dobruška Pulická, kterým jsme také přezdívaly včelky, protože jejich dresy přesně tak vypadaly. Když jsme viděli jejich nasazení, trochu jsme se bály, ale nenechaly jsme se "bzučícími včelkami" vyděsit, a i je jsme porazily 5:0. Poslední, koho jsme měli vyzvat, byli domácí: Základní škola Františka Kupky. Byli to asi naši nejtěžší soupeři, a proto jsme z nich měly největší strach. Byla to hrozná dřina a nervy, ale dokázaly jsme zápas vyhrát s přesvědčivým skóre 5:1. Každý vyhraný zápas jsme oslavily hlasitým pokřikem: "Hej hey hey Dobrušky jsou ve florbale nej ej ej", řvaly jsme jako lvice.

Domů jsme si odvezly obrovský pohár a postup do krajského kola.

Turnaj jsme si všichni moc užili a doufáme, že v půlce prosince na krajském kole rozšíříme naši sbírku pohárů.

Viktorie Brychová, 6. ročník

Tonda Obal na cestách dojel i do Dobřan

Ve středu 15. listopadu jsme měli zajímavou přednášku s pánem z firmy Eko-kom o nakládání s odpadem a jeho třídění. Dozvěděli jsme se spoustu zajímavostí. Nejvíce mne zaujala sjezdovka na spalovně v Kodani, na které se může lyžovat i v létě, protože má umělý povrch. Zjistili jsme, že v České republice jsou 4 spalovny odpadu. Škoda, že na žádné z nich není sjezdovka nebo třeba skatepark.

Moc se mi líbí, že je spalovna využita nejen na likvidaci odpadu, ale také jako sjezdovka, horolezecká stěna, teplárna a elektrárna.

Na závěr jsme každý dostali kartičku, na které byl obrázek nějakého odpadu a my jsme jej měli správně rozmístit do nádob na tříděný odpad. Bylo to super.

Podívejte se na článek o spalovně v

Kodani a video ze sjezdovky na ní po
načtení QR kódu.

Jakub Světlík, 6. ročník

Mikulášská družina ve škole

Naše 9. třída včetně naší třídní paní učitelky Kateřiny Málkové si pro celou školu připravila menší stezku, kde po cestě byly umístěny čtyři úkoly s tajenkou, ve které stálo "BOJTE SE". Děti vyšly u sokolovny a tam na ně čekal Mikuláš s čerty a anděly. Jako první vyšla 1. třída a jako poslední 8. třída. Stezku všichni odvážně ušli a úkoly suprově splnili. Mikuláš se děti ptal, jestli byly hodné, většina z nich ano, ale našly se tam i zlobivé děti, které si čerti vzali do pekla. V pekle byly „potrestány“, bombóny obalenými v černé soli. Hodné děti ale byly obdarovány anděly nějakou tou cukrovinkou. Potom se v sokolovně konala diskotéka s hrami a tanci, které si pro děti připravili devátáci, dokonce se zapojili i učitelé, ale prostě úžasná atmosféra. Myslím si, že to bylo opravdu super a že si to všichni moc užili.

Milan Hofman, 9. ročník

Přijímačky na střední školy 2024

Zdravím Vás v našem školním časopise, tato strana bude o změnách v systému přijímacích zkoušek na střední školy.

Zásadní změnou je seřazení škol na přihlášce dle priority. To znamená, že na první místo napíšete školu, kam se chcete dostat nejvíce, např. takto: 1. místo: vysněná škola, na kterou chci nejvíce, 2. místo: škola, kam také chci 3. místo: záchranná, na kterou máte jistotu že se dostanete. Priorita škol nepůjde po podání přihlášky měnit.

další změnou je že známky na vysvědčení i případné potvrzení od lékaře se nově dokládají formou přílohy. Nepotvrzují se na přihlášce, jako tomu bylo dříve. Do elektronického systému nahrajete skeny nebo fotografie příloh ke škole, která je požaduje. Vždy si ale ponechte originál každé přílohy pro případ, že by si ho SŠ vyžádala. Na potvrzení od lékaře musí vždy být uveden správný kód oboru vzdělání.

Výsledky o přijetí/nepřijetí školy zveřejní 15. května 2024. Nově to bude až po náhradním termínu přijímacích zkoušek. Uvidíte své výsledky pod přiděleným registračním číslem buď v elektronickém systému, anebo ve škole na veřejně přístupném místě.

Jedinou nevýhodou je že si nemůžete vybrat, když se dostanete na první, tak už nemůžete na druhou, ani na třetí. Když se dostanete na druhou a na první ne, už si nemůžete vybrat mezi zbylými dvěma školami.

Doporučení: zkoušejte si co nejčastěji cermat testy a hlavně se co nejlépe naučte základy, bude se vám to hodit, jak na přijímačky, tak na střední. Rozhodně, byste měli psát alespoň 2x nanečisto ve své škole a zkusit si, jak by jste dopadli, ale rozhodně nebuďte nešťastní ze svého výsledku, napoprvé je zcela normální mít málo bodů, hlavně se nevzdávejte.

Christine Mičková, 9. ročník

Rozhovor s naší novou paní učitelkou Janou Dubskou

Dovolte mi vás seznámit s naší novou paní učitelkou Janou Dubskou. Na naší škole je nová a učí třetí třídu a vede taneční kroužek.

Jakub – Jak jste se k práci učitelky dostala?

Paní učitelka Dubská – Práce s dětmi mě bavila už na základní škole, proto jsem se rozhodla studovat na střední pedagogické škole.

Jakub – Odkud pocházíte a jak dojíždíte?

Paní učitelka Dubská – Původně pocházím z Dobrušky, kde i momentálně bydlím a dojíždím autem.

Jakub – Odkud k nám přicházíte a kde jste byla před naší školou?

Paní učitelka Dubská – Vrátila jsem se z Jindřichova Hradce, kde jsme rok učila. Předtím jsem 3 roky učila na základní škole v Praze.

Jakub – A kdybyste je měla srovnat?

Paní učitelka Dubská – Myslím, že se to nedá úplně srovnávat, obě základní školy byly ve velkém městě. Naproti tomu je naše škola na vesnici, a ještě v horách.

Jakub – Dobře, a jak se vám u nás na škole líbí?

Paní učitelka Dubská – Na škole se mi líbí moc, nejen prostředí, ale i kolektiv kolegů. Pokud to mohu zhodnotit, tak mám velké štěstí, že tu jsem.

Jakub – Jaké máte koníčky a co děláte ve volném času?

Paní učitelka Dubská – Tak baví mě sport a tanec a ve volném čase háčuju.

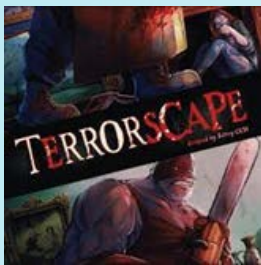
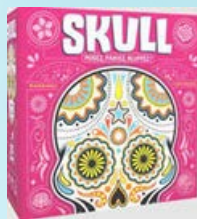
Tak já vám děkuji za rozhovor a Na shledanou

Jakub Macek, 9. ročník

Tip na dárek? Co takhle stolní hra?

Skull – Hráči před sebe vykládají žetony tak, aby nebylo vidět, zda zvolili květ nebo lebku. Takmile má každý před sebou alespoň jeden žeton, mohou místo vyložení nového začít licitaci. Nahlas určí počet žetonů se symbolem květu, aniž by narazil na symbol lebky.

Terrorscape – Jedná se o hru se skrytým pohybem, v níž se skrývají přeživší, nikoliv vrah. Každá ze stran hraje na svém vlastním herním plánu, který je ale identický. Vrah má na svém plánu pouze svou figurku, zatímco přeživší mají své figurky i figurky vraha.

Karak – Každý hráč se ve hře Karak zhostí role jednoho hrdiny, který vyráží do labyrintu pod hradem Karak, kde bojuje s nestvůrami a získává zbraně a poklady. Každý hrdina má navíc dvojici unikátních schopností a jen ten, kdo je dokáže efektivně využít, může pomýšlet na vítězství.

Delta – hráči se vydají do oblasti Camargue, aby se pokusili zjistit víc o záhadných krystalech pohánějících NePaMy, především sledováním zdejší mechafauny, jako například želv, plameňáků, koní či býků.

František Haufer, 9. ročník

Historie adventního věnce

V předvánočním období adventu je adventní věnec poměrně rozšířený. Každý ví, že je to kruh z větvíček se čtyřmi svíčkami po obvodu. Svíčky se zapalují postupně, každá o jedné ze čtyř adventních nedělí.

Za předchůdcem adventního věnce nemusíme kdovíjak daleko, vydáme se za ním do německého města Hamburk. Jmenoval Johann Hinrich Wichern, zde založil školu pro chudé děti. Vždy, když bylo před Vánocemi, se ho děti chodily ptát, kdy už ty Vánoce konečně budou. Pan Wichern to vyřešil tak, že roku 1839 vzal staré dřevěné kolo a připevnil na něj celkem 23 svící, které se zapalovaly každý den do štědrého dne. Ve všední dny a soboty se zapalovaly malé červené svíčky, na neděle byly určeny velké bílé svíce. Zvyk se postupně rozšířil po Německu a později i po okolních zemích. Rozdíl byl v tom, že svící již nebylo 23, ale jen čtyři, na každou adventní neděli jedna. Ovšem svíce nebyly jen tak ledajaké, musely mít určitou barvu. Variant bylo více, tou nejrozšířenější bylo, když byly tři svíce fialové a jedna růžová. První adventní neděli se zapalovala fialová svíce, která se nazývala svíce proroků. Uctívala památku proroků, kteří předpověděli narození Ježíše Krista. První svíce také představovala naději a očekávání. Druhou adventní neděli se zapalovala také fialová svíce. Obvykle se nazývala betlémskou svící, symbolizovala Ježíšovy jesle. Představovala lásku. Třetí adventní neděli se zapalovala růžová svíce, které se přezdívalo pastýřská, a představovala radost. Poslední, čtvrtou adventní neděli se zapalovala poslední fialová svíce. Byla nazývána andělskou a představovala mír a pokoj. Svíčky však nemusí být jen čtyři, nejčastější jinou variantou, oproti klasické se čtyřmi svíčkami, je adventní věnec s pěti svíčkami. Navíc je zde velká bílá svíce uprostřed věnce, která symbolizuje Ježíše Krista nebo Pannu Marii. Bílá barva představuje duchovní čistotu, zapalovala se na Štědrý večer.

František Fireš, 9. ročník

Tak vyrobit adventní věnec na stůl

Materiál a věci na výrobu věnce: větvičky různých jehličnanů, drátek, tavná pistole, nůžky na větve, nůžky na papír, různé ozdoby (např. stuhy, třpytky, sušené plody, skořápky, ozdobná tráva, koření a další dle vašeho vkusu), svíčky

Návod:

- 1) Nejprve si z horších delších smrkových větví vytváříme kruh o průměru asi 20 cm a po celém obvodu obmotáme drátkem. Otočky drátku budou od sebe vzdálené asi tak 1-2 cm. A máme hotový základ.
- 2) Potom začneme pod drátky zastrkovat větvičky dlouhé asi tak 5-10 cm. Zastrkujeme je nejprve po celém obvodu a potom postupujeme směrem do středu kruhu. Když máme základ věnce pokrytý větvičkami tak, aby nebyli drátky vidět, věnec je hotový.
- 3) Podle toho kam chceme věnec umístit ho ozdobíme. Jestli má věnec zdobit stůl můžeme na něj pomoci tavnou pistolí přilepit svíčky a další ozdoby podle našeho vkusu. Jestli vyrábíme věnec na dveře, svíčky vynecháme a ze zadní strany věnce vyrobíme z drátku očko pro zavěšení.

Nezbývá než popřát klidný advent a krásné Vánoce.

Zuzana Hauferová, 6. ročník

Tak vyrobit vánoční hvězdu?

Připravte si:
6 papírků 14x7,5 cm
pravítko s ryskou
nůžky
lepidlo
dvě plochá dřívka
špejle a tužka

Na delších stranách
papírových obdélníků si
označte tužkou 2 cm okraje
s pomocí pravítka přejedte
špičkou nůžek po papíru
okraje papíru ohněte.

Slepte k sobě ohnuté okraje
obdélníku, poté ohněte na
polovinu a slepte uprostřed
k sobě

Na vzniklé obdélníčky si
nakreslete šablonu a
vystříhejte ji nůžkami.
Pozor, tři proužky
papírků, které také
rozstříháte od sebe, musí
směřovat k otevřené straně
obdélníku!

Všechny části k sobě
pečlivě přilepte na sebe.
Lepidlo nanášejte ve třech
linkách, tak jako na
obrázku, jinak by se vám
rozstříhané paprsky
hvězdy slepily k sobě.

Až přilepíte všechny části k
sobě, tak pomocí dřívka
hvězdu otevřete a slepte první
a poslední díl k sobě opět ve
třech linkách lepidla můžete
na chvilku splepené okraje
sepnout k sobě kolečky na
prádlo

Špejli nebo zaoblenou
pinzetou stočte
paprsky hvězdy spodní
paprsek dopředu
střední dozadu a ten
nejdelší opět dopředu.

Natalie Rybáčková, 6. ročník

...a vánoční hvězda je na světě...

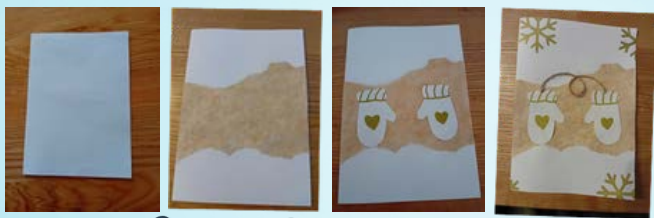
Výroba vánočního přání

Co potřebujeme: tužka, provázek, bílý papír velikost A4, nůžky, různý hnědý balicí papír, jakékoliv lepidlo, a fixa na ozdobení: černá, zlatá.

Návod:

1. Přehneme bílý papír na polovinu.
2. Ustříhneme si širší pruh z hnědého papíru a okraje různě vytrháme a nalepíme na bílý papír
3. Nakreslíme si rukavice, vystříhneme je z bílého papíru a nalepíme na hnědý pruh na rukavice a nakreslíme nějaký vzor.
4. Přilepíme provázek k rukavicím a fixou ozdobíme přání.
5. Napíšeme přání dovnitř a můžeme darovat.

Diana Pasternáková, 6. ročník

Jak vyrobit vánoční věnec na dveře?

Pomůcky: slaměný korpus, větvičky, dekorace, nůžky, tavicí pistole, provázek

Postup:

1. Zkrátíme větvičky
2. Přivážeme větvičky ke věnci
3. Nazdobíme dekoracemi
4. Dáme nějaký provázek a uděláme očko

Denisa Jirušková, 6. ročník

Recept na včelí úlky

Na těsto si připravíme následující suroviny:

160 g drcených piškotů
100 g cukru moučka
50 g z měklého másla
rum dle chuti
kakao
2 lžičce mléka

Na přípravu náplně budeme potřebovat:

60 g z měklého másla
60 g cukru moučka
rum

vaječný likér a 1 vanilkový cukr.

Dále budeme potřebovat celé piškoty.

Postup: smícháme sypké suroviny a zalijeme je mlékem a rumem. Ke směsi přidáme z měklé máslo a vypracujeme těsto, které necháme chvíli odležet a mezitím si připravíme z uvedených surovin náplň. Formičku na včelí úlky vysypeme moučkovým cukrem a prsty do ní vtlačíme těsto. Do těsta ve formičce uděláme důlek, který vyplníme připravenou náplní, přiložíme celý piškot a hotový úlek vyklepneme z formičky.

Natálie Dědková, 6. ročník

Vánoce s vaječným koňakem

Zdravím vás, připravila jsem si pro vás vaječný likér, který o Vánocích nesmí chybět.

Na půl litru vaječného likéru je potřeba:

- 3 ks žloutku
- 1 ks vanilkového cukru
- 200 ml hnědého rumu
- 1 plechovka kondenzovaného mléka

Postup:

Žloutky vyšleháme s vanilkovým cukrem do pěny. Přidáme kondenzované mléko a opět cca 3 minuty šleháme, potom přilejeme rum a lehce prošleháme. Nalijeme do nějaké nádoby a dáme chladit do lednice.

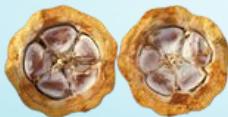
Snad si tento recept doma také vyzkoušíte. Přeji krásné Vánoce

Markéta Hockicková, 9.. ročník

Recept na výrobu čokolády z kakaových bobů

Kakaové boby zbavte nečistot, jako jsou kamínky nebo kůra stromů. Boby upražte v troubě, rozdrtte je po jednom v ruce a oloupejte. V hmoždíři ručně podrťte boby, aby se z nich začalo uvolňovat kakaové máslo. Přimíchejte ke směsi cukr a opět ji podrťte v hmoždíři. Temný základ musí projít temperací. Ten tak bude čokoláda lesklá a křupavá. Temperaci proveďte na pracovním stole nebo na desce z nerez, či mramoru (dobře odvádí teplo). Dvě třetiny čokolády vylijte na pracovní desku a rozetřete ji do tenké vrstvy. Čokoládu ihned vraťte do misky a smíchejte se zbylou čokoládou. Pokud potřebujete teplotu čokolády snížit, zopakujte proces. Čokoládu nalijte do formiček a dejte ztuhnout do ledničky.

Adéla Štaflová 9. ročník

Vánoce v Řecku

V Řecku slaví Vánoce 25. 12. jako den narození Krista. 24. 12. je v Řecku úplně běžným pracovním dnem. V předvečer narození Krista se ve velkých městech Řekové baví v oblíbených podnicích s tradiční hudbou. Na vesnicích jsou s přípravou Vánoc tradičně spojené zabíjačky a příprava svátečních specialit.

Vánoce se v Řecku neomezují jen na 3 dny v roce, ale přípravy na ně začínají již 15. listopadu, tedy 40 dní před narozením Krista. Tímto datem zároveň začíná předvánoční půst, kdy se věřící musí vzdát masných jídel a mléčných výrobků, nejčastějším pokrmem jsou tak až do 17. prosince ryby. Mezi 17. a 23. prosincem jsou již zapovězeny i ryby a v průběhu samotných Vánoc se musí věřící zříci také oleje a vína. Po Vánocích si pak všichni mohou dát, na co mají chuť. Děti pak chodí od domu k domu s přáním všeho dobrého a zpívají vánoční písně jménem Kalanda. Svůj zpěv doprovázejí hrou na triangly a bubínky. Malí koledníci za svá přání dostávají drobné odměny jako je cukroví či sušené kousky ovoce a všichni si přejí "CHRONIA POLLA"! Vánoce jsou začátkem dvanáctidenního svátečního období, které zahrnuje Nový rok a končí svátkem Tří králů. Dlouhá staletí nosil dárky Agios Vasilis na Nový rok. S postupným začleňováním Řecka do Evropy byla přijata tradice obdarování 25. 12., v mnoha rodinách si však dosud dárky dávají o Vánocích i na Nový rok. Nejstarší tradicí je slavnostní zdobení lodí, loďek a člunů. Zdobení Vánočního stromčku se v Řecku stalo zvykem v polovině 19. století. Původním symbolem, který najdeme v Řecku během Vánoc i dnes na hlavním náměstí a téměř v každém městě, je loďka ozdobená světelnými řetězy. V řeckých domácnostech loďky najdete všech velikostí, a i z papíru. Mezi tradiční vánoční jídla patří pečené skopové či vepřové, špenátový koláč zvaný spanakopita, řecký dezert baklava a takzvaný vánoční chléb (sladký chléb s příchutí skořice a pomeranče). Mezi nejznámější řecké vánoční cukroví patří melomakarona (měkké medové bochánky) a kourabiedes (světlé ořechovo-máslové sušenky).

Bára Martinková, 9. ročník

Jak se v Portugalsku slaví Vánoce?

Vánoce, neboli v portugalské Natal začínají 24. prosince a to tradiční večeri zvanou »Consoada«, což je pečená treska nebo chobotnice podávaná s vařenými bramborami a velkou porcí zeleniny. V některých rodinách se servíruje i jehněčí maso či krocan. Po večeri si Portugalci dopřávají dezerty. Mezi ty nejoblíbenější patří sladká rýže (arroz doce), koblížky Sonhos či Filhoses. Oblíbené jsou i toastíky Rabanadas. Král všech dezertů je Bolo Rei (královský dort). Bolo Rei je kulatý koláč s dírou uprostřed připomínající donut. O Vánocích má místo na každém stole a symbolizuje dary, které mudrci nabízeli Ježulátku. Kůrka symbolizuje zlato, sušené a zkrystalizované ovoce a vůně dortu kadidlo. Každý koláč má uvnitř suché fazole Fava. Podle tradice musí ten, kdo dostal plátek dortu s fava fazolí, zaplatit dort následující rok. Většina rodin chodí na půlnocní mši (Missa do Galo), i když některé kostely mají mše, které se konají o něco dříve. Velkou část půlnocní mše představuje líbání Ježulátka. Dárky se v Portugalsku rozdávají před mší, děti nechají u krbu nebo u stromčku botu a čekají na dárky, které jim Pai Natal donese o půlnoci.

Na Štědrý večer se tradičně zapalují velké ohně, které se nazývají Madeiros de Natal nebo Fogueiras do Galo. Obvykle se zapalují kolem půlnoci po mši »Missa do Galo« a mají hořet celou noc. Tuto velmi starou portugalskou tradici lze vidět ve městech na severu a ve středu země, zejména ve vnitrozemských městech. Tyto působivé ohně jsou způsobem, jak oslavit a přivítat slunce, v souladu se starými pohanskými oslavami na počest zimního slunovratu. Portugalci milují betlémy. Najdete je po celém Portugalsku, často kolem silnic nebo uvnitř kruhových objezdů. Portugalská láska k betlémům dokonce vstoupila do Guinnessovy knihy rekordů. V roce 2012 se město São Paio de Oleiros zapsalo do Guinnessovy knihy rekordů za umístění největšího pohyblivého betlému na světě.

Dvacátého pátého prosince portugalská koledníci s obrázkem Ježíška chodí od domu k domu. Na Silvestra se hoduje a pije, ve zvyku je sníst 12 rožinek s přáním pro každý měsíc roku a po půlnoci se Nový rok vítá ohňostrojem a šampaňským. Oslavy Vánoc končí až 6. ledna s příchodem Tří králů.

Tobiáš Skalický, 6. ročník

Vánoce v Estonsku

Vánoční čas v Estonsku začíná dnem svatého Tomáše 21. prosince a trvá až do 6. ledna tudíž do Tří králů. Vánoce se v estonštině označují slovem jõulud. V minulosti se na svatého Tomáše porážela prasata a vařilo se pivo. Tez dílo se na koni, nebo se mlelo v mlýně, ale tyto činnosti byly hluchné a mohly rušit takévané dobré duchy, tak byly zakázány. Mezi tradice na Štědrý den 24. prosince patřilo i věštění pomoci hvězd, které předpovídaly počasí na příští rok. Také se chodilo do sauny.

Tradičním stromkem je jedle a borovice, které se zdobí ozdobami ze slámy. Každý rok 24. prosince vyhlašuje starosta hlavního města Tallinnu z balkónu středověké radnice mír. Tato tradice vznikla v 17. století na příkaz švédské královny Kristiny.

V Estonsku dětem nosí dárky Jõuluvana neboli Vánoční stařík. Má velké břicho, dlouhé bílé vousy, brýle a černé boty, vypadá podobně jako Santa Claus.

Na okenní římsu dávají punčochy, do kterých každý den až do Štědrého dne hází skřítek malé dárky. Zlobivé děti místo sladkostí do punčochy dostanou brambory nebo cibuli.

Podle tradice se na Štědrý den podávalo až dvanáct různých pokrmů. Tradičním jídlem je krvavé jelítko s kysaným zelím. Dále tam patří pečené vepřové maso s brambory, uzený úhoř, ale také i bramborový salát. Na stole většinou najdeme různé druhy nakládané zeleniny.

Nejoblíbenějším nápojem o Vánocích je pivo a medovina. U nás se tradičně peče vánočka a v Estonsku pečou kringel neboli vánoční věnec z kynutého těsta a se skořicí.

Doufám, že se vám tento krátký článek o vánočních tradicích v Estonsku líbil.

Kamila Smolíková, 9. ročník

Vánoce v Polsku

Vánoce v Polsku jsou pro Poláky významným svátkem. Vánoce začínají večer 24. prosince, kdy se na nebi objeví první hvězda. Děti pod stromčkem naleznou dárky, které jim přinese sv. Mikuláš, nebo Ježíšek anebo hvězdíčka. Každé území má trochu jinou tradici. Vánoce se v Polsku překládají Boże Narodzenie. V češtině to znamená Boží narození.

Také Poláci slaví advent. V Polsku je typické pečení vánočního perníku a výroba vánočních ozdob. Svátky začínají 6. prosince. Svatý Mikuláš dětem přináší dárky. V Polsku se strojí vánoční stromček. Je zdobený různými ozdobami, svíčkami a jinými ozdobami. Poláci vytvářejí vánoční ozdoby doma. Na špičku stromu nejčastěji dávají hvězdu. V některých domácnostech se na stromek ještě dávají prskavky. Poláci vždy pamatují na kolemjdoucího a mají pro něj připravený dárek.

V Polsku mají také nádherné vánoční trhy. Patří mezi nejkrásnější v Evropě.

Tobiáš Mervart, 6. ročník

Tak si zkrátit dlouhou vánoční chvíli

Třeba si zahrát nějakou deskovou hru. Ale někdy je lepší sednout si k míse cukroví a pustit si vánoční film nebo pohádku. Grinche by si mohl pustit ten, kdo nemá rád Vánoce. Když jsou Vánoce tak má být rodina pospolu, ale někdy to nevychází jako ve filmu Sám doma. Jestli máte rádi Disneyho, koukněte na Mickeyho Vánoční koledu. Kdo má rád Vánoce s andělem, tak ať si pustí Anděl páně. Další moje oblíbená pohádka je Šťastná hvězda. A kdo si nemůže nic z toho pustit, tak ať si počká na novou pohádku, kterou připravuje česká televize. Jmenuje se Klíč svatého Petra. Tak hezké Vánoce všem!

Anna Dembinská, 6. ročník

Co je to snowkiting?

Snowkiting je sport populární v zahraničí, a to hlavně v chladnějších zemích jako například Kanada nebo také Rakousko a Norsko. Sport nemá silné kořeny v dějinách, vzešel od kitingu, což je podobný sport, ale provozuje se na vodě na rozdíl od snowkitingu, který se provozuje na sněhu. Sport spočívá v tom, že jste taženi takzvaným kitem, což je vlastně malý paraglide (padák upravený přesně pro potřeby tohoto sportu), na který jste přivázáni popruhy kolem celého těla. Potřebujeme už jen dvě věci, a to jsou snowboard nebo lyže a silný vítr, který se opře do kitu a rychle vás poženě kupředu. Na snowkiting je ideální rovná a rozlehlá plocha, na které je čerstvý prašný sníh. Jde provozovat i na horách, ale je to velmi nebezpečné, protože vítr je nepředvídatelný a obtížný terén nebo stromy mohou být velká překážka a mohou vést k těžkým zraněním.

Mikuláš Bado, 9. ročník

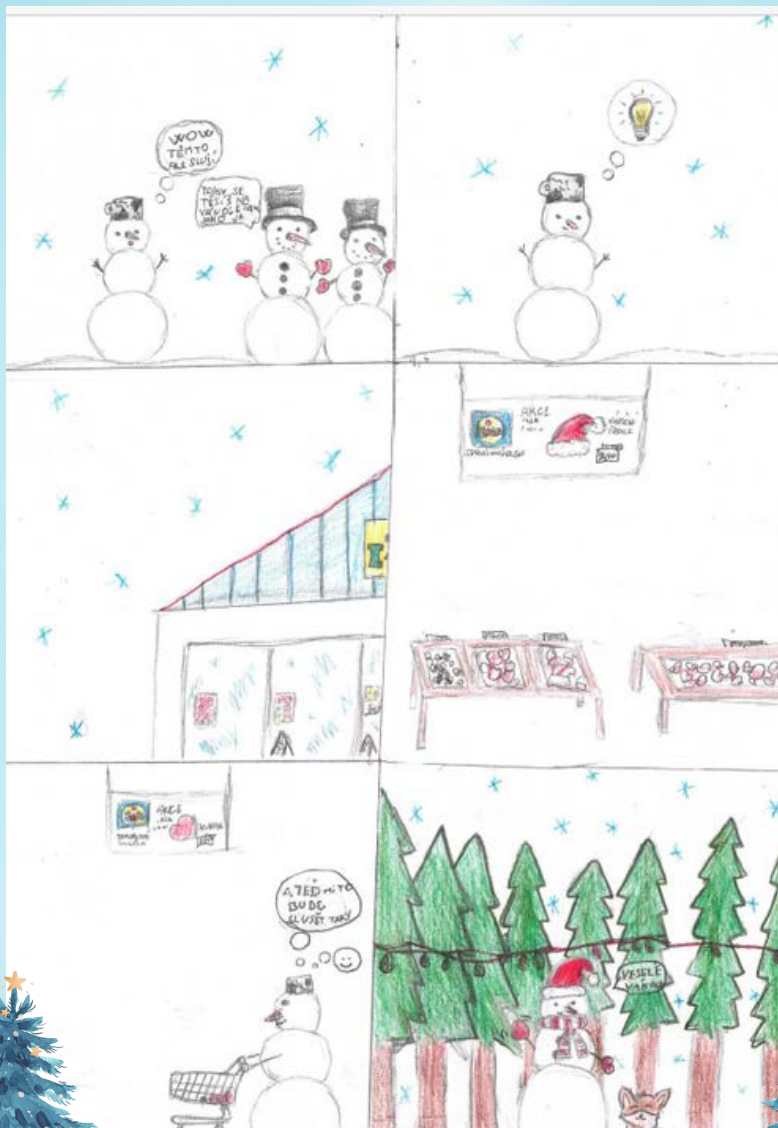
Tak vznikly boby?

Bobby byly vytvořeny v 19. století ve Svatém Mořici (ve Švýcarsku), když Švýchaři přidali k saním řídicí systém. V roce 1898 se na stejném místě jely první závody. Ve Svatém Mořici vznikl i první bobový klub. V bobech se závodí ve dvojbobu a čtyřbobu v kategorii mužů, ale v ženské kategorii se jezdí jenom na dvojbobu. Závodí se v kluzkých ledových korytech, které jsou všechny umělé s vlastním chlazením až na dráhu ve Svatém Mořici. Pouze tato dráha se staví každý rok z kostek ledu přivezených z blízkých jezer. A v roce 1924 se boby stali olympijským sportem. Ale o co v tom sportu jde? No jde o to, abyste sjeli dráhu za co nejrychlejší čas, je potřeba mít co nejrychlejší start, protože v takovéto rychlostní disciplíně, kde můžete jet až 145 km/h start je nejdůležitější. A ještě samozřejmě je důležitá zkušenost pilota a jak dobře umí řídit ty své sáňe.

Adam Cuthbert, 9. ročník

Zimní komiks

Nikol Špuláková, 6. ročník
18.

Kevin vs Grinch

„Nemám rád Vánoce! Proto se je ostatním snažím také zkazit.. U Kdovíků se mi to nepovedlo, tak to pojedu zkusit do světa lidí. Co třeba Chicago? Zkusím tenhle veliký dům, vypadá bezbranně. Kdopak v něm asi bydlí? Omrknu ho z venčí, a večer přijdu vykonat své: vyloupit Vánoční dárky jeho obyvatel. Mimochodem, jmenuji se Grinch.“ Právil zelený morous a vykročil směrem k domu.

Osmiletý chlapec právě zdobil vánoční stromček. Hryžalo ho totiž svědomí, protože předchozí den rádl po celém domě jedl samé sladkosti, a díval se na strašidelné filmy. Tak to že mu to rodiče dovolili? Zapomněli ho totiž doma, když odlétali na svátky do Evropy. Chlapec tak zůstal sám doma a mohl si dělat co se mu zrovna chtělo. Mimochodem, jmenoval se Kevin.

Grinch nahlédl dovnitř prosklenými dveřmi a zaradoval se. "Tady to vypadá perfektně! Jeden malý kluk a spousta věcí na loupení. Tady si to dnes večer natrénuji, než se pustím do ostatních domů, jestli na to stále ještě mám. V devět přijdu a vyloupím to tady, ať mají také veselé Vánoce!"

Kevin zrovna všel velkou lesklou kouličku, takže v ní zahlédl odraz nějakého pohybu za dveřmi. Našpicoval tedy uši a zaslechl vše, co si Grinch brblal pod fousy. Tak to tedy ne! Tomu musí zabránit a ubránit svůj dům před tímhle zloduchem!

Večer si Kevin sedl ke stolu. Měl vše připravené na to, že se k němu někdo vloupe. Poradil se a chtěl začít jíst. Jenže právě začal odbíjet zvon devátou hodinu večerní.

„Hahaha, to bude dárek! Jen můj! Tak se těším!“ mumlal si Grinch radostně. Nesl s sebou jeden velký pytel.

Grinch se chystal jít zadními dveřmi domu. Myslel jsi, že malý kluk už spí. Vepředu bude zamčeno a vzadu bude odemčeno. Přece není tak chytrý, aby ho napadlo zamknout.

Šel asi pět schodů dolů. Ty však byly omrzlé ledem, takže zelený morous začal padat. Když konečně stál na nohou, vzal páčidlo a snažil se dveře vypáčit. To se mu nedařilo, a tak vzal kliku a zjistil, že bylo odemčeno.

Otevřel dveře a ze shora spadl holící strojek a oholil mu hlavu. Vypadal teď jako kůrka od vodního melounu. Snažil se sundat holící strojek, který mu stále holil hlavu, ale ten visel na dlouhém provázku a se zlověstným vrčením se mu houpal dál po hlavě. Pomalu couval ven a znovu se celý potloukl na zamrzlých schodech. Když se vzpamatoval zjistil, že dveře se mezitím zabouchly a uzamkly. Tudy zkrátka cesta nevedla.

Opatrně vyšel schody, když tu uviděl otevřené okno. Sedl si do něj a nohy přehodil do domu, a pak skočil na podlahu.

„Tau!“ zaskučel Grinch, když přistál na hromádce skleněných ozdob na vánoční stromček. Pod vahou Grinche se roztrhly a střepy ho popíchnuly na bosých chodidlech.

Za rohem se někdo zahihňal a pak zařvali: „Já jsem tady, ty nůmo zelenej!!!“ A utíkal po schodech nahoru.

Zelené stvoření běželo bez pytlů za ním po zmražených nohou. Kevin ze shora zhoupł přichystanou plechovku od barvy, kterou dříve naplnil bouchacími kuličkami, jež zabavil z bratrovi skryše, a trefil se mohutné zelené věci přímo mezi jeho zlá kukaďla. Takmile uslyšel výbuch, žuchnutí a kvílení, rozběhl se po schodech nahoru.

„Policie, tady Kevin. Potřebuji zásahovou jednotku k největšímu domu v ulici,“ zvolal rychle do telefonu, a zavěsil a běžel přes napnutý provaz dál nahoru na půdu.

Grinch, který se mezitím trochu vzpamatoval, a kterého kdo ví proč nesnesitelně bolela hlava, mu byl v patách. Jenže ouha. Na neuklizených, nebo možná schválně nastražených, autíčkách se sklouznul a už zase ležel jak široký, tak dlouhý. Nezbyvalo mu, než už kdo ví po kolikáté vstát a běžet dál. V prvním patře však klopýtl přes natažený provázek, a po ukázkovém přemetu skončil zase ležet, tentokrát na zádech, hned u dveří na půdu, kde se mu podařilo chytit chlapce za levou nohu.

Naštěstí zrovna kolem procházel bratrův obří skřípkan. Kevin ho opatrně uchopil a položil jej Grinchovi na obličej. Grinch vypadal vyděšeně, a tak jen pustil Kevinu, a ten tak mohl svobodně utíkat dál na půdu. Mezitím se Grinch snažil sundat ze sebe jedovatého pavouka. Kevin se hihňal, nebylo však času nazbyt. Vyběhl na půdu a sjel po provazové klouzačce až do domku na nedalekém stromě.

Grinch běžel za ním. Chytl se lana svýma chlupatýma rukama, jako na dětské opičí dráze, jen z větší výšky, a šplhal za Kevinem. Za chvíli ho ale začaly bolet ruce.

Byl asi v polovině, když Kevin se zapalovačem v ruce spustil: „Koukej na tohle, zelenáci!“ a klapl zapalovačem. Chvilku s ním mával ve vzduchu a pak podpálil lano, které před tím namočil v petroleji.

Lano začalo rychle hořet, takže Grinchovi nezbylo nic jiného, než se otočit a ručkovat zase zpět do domu. Ale nestihl to. Pod rukama se mu provaz začal hořet a popálil mu ruce. Grinch se reflexně pustil, sletěl tři patra na zem, kde konečně slastně ztratil vědomí.

Kevin utíkal do domu uklidit spoušť. Přijela policejní hlídka a Grinche odvezla na stanici. Kevin byl šťastný. Byl doma v teple a zlikvidoval zločince! Snad mu naparáí, co si zaslouží.

Další den ráno se Kevin probudil a šel do schránky pro noviny. Psalo se tam o zeleném stvoření, které se snažilo ukrást Vánoce, ale nepovedlo se mu to a ke všemu se přiznal. Prý už to nikdy neudělá.

Kevin si sedl na postel s obrázkem rodiny. Bylo mu smutno. Chtěl mít doma rodinu.

„Kevine, jsi doma?“ Ozval se matčin hlas.

Kevin se běhl dolů a uviděl mamku. Chvilku na sebe koukali, a pak se objali.

„Kde jsou ostatní?“ Zeptal se.

„Miláčku, nešlo to. Museli tam zůstat. Jsem tady ale já, neboj se.“ Řekla matka.

Pár vteřin na to se otevřely dveře a do domu vstoupila jeho rodina.

První šel jeho starší bratr. „Čau bratře. Je dobře, že jsi nepodpálil barák,“ řekl.

Kevin se jen ušklíbl a dodal: „Taky tě rád vidím.“

Pak přišel otec a tomu skočil do náručí. Vzápětí zopakoval to samé s dědou a babičkou.

Byl velmi šťastný.

Zato Grinche ne. Bručel v cele. Několik příštích Vánoce by před ním mělo být v bezpečí.

„A ty! Ty, co sis to přečetl celé až semu S.O.S.! Pomozte mi!“

Julie Voborníková, 6. ročník

Časopis vydávaný žáky ZŠ TRIVIUM PLUS, o. p. s. Dobřany

Obsah tohoto časopisu je připravován žáky školy a neprochází redakční úpravou.

Názory autorů jednotlivých článků nemusí vyjadřovat názory školy.

